

РЕШЕНИЕ

№ 5742

гр. София, 19.02.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 65 състав, в публично заседание на 22.01.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Ванина Колева

при участието на секретаря Ирена Йорданова, като разгледа дело номер **12734** по описа за **2024** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 – 178 от Административно-процесуалния кодекс (АПК), вр.с чл. 85, ал.1 и чл. 84, ал.3 от Закона за убежището и бежанците (ЗУБ).

Образувано е по жалба на М. А. М., гражданин на С., [дата на раждане] г, с ЛНЧ [ЕГН], против Решение № 12083/20.11.2024г., издадено от председателя на Държавната агенция за бежанците при Министерския съвет (ДАБ – МС), с което на основание чл. 75, ал.1, т.2 и т.4, вр. с чл. 8 и чл.9 от ЗУБ е отказано да им се предостави статут на бежанец и хуманитарен статут.

В жалбата се твърди, че решението е незаконосъобразно, поради допуснати при постановяването му съществени нарушения на административнопроизводствените правила и противоречие с материалния закон. Според жалбоподателя, обжалваният отказ е постановен при съществено нарушение на задължението по общото правило на чл. 35 от АПК да се изяснят фактите и обстоятелствата от значение за случая, както и на специалната разпоредба на чл. 75, ал.2 от ЗУБ да се преценят всички относими факти, свързани с държавата на произход. Излага съображения, че изводът на председателя на ДАБ – МС, че в Сирийската арабска република не е налице вътрешен въоръжен конфликт е неправилен, което е довело до неправилно приложение на материалния закон. Моли съда да отмени решението на председателя на ДАБ- МС и да върне преписката на административния орган за ново произнасяне по молбата за закрила.

Ответникът, председателят на Държавната агенция за бежанците при Министерския

съвет, изпраща административната преписка по издаване на оспореното решение. В съдебно заседание, чрез процесуалния си представител, оспорва жалбата, излага доводи за законосъобразност на обжалваното решение. Моли съда да отхвърли жалбата.

Софийска градска прокуратура не участва при разглеждане на делото.

Съдът, като прецени събраните по делото доказателства поотделно и в своята съвкупност и доводите на страните, по свое убеждение и по реда на чл. 235, ал. 1 от ГПК във вр. с чл. 144 от АПК, намира за установено от фактическа страна, следното:

С молба до ДАБ при МС с вх. № ОК-13-1725 от 04.09.2024г. на Регистрационно-приемателен център (РПЦ) - С., към ДАБ – МС, на М. А. М., гражданин на С., [дата на раждане] в [населено място], обл. Д. А., С., етническа принадлежност – арабин, вероизповедание – мюсюлманин-сунит, семейно положение – неженен, е поискал предоставяне на международна закрила. Самоличността му е установена въз основа на декларация по чл. 30, ал.1, т.3 от ЗУБ. Като непридружен непълнолетен по смисъла на §1, т.4 от ДР на ЗУБ с Решение № 2149 от 11.09.2024г. на председателя на Националното бюро за правна помощ (НБПП) (л.72), на основание чл. 25, ал.2 от Закона за правната помощ (ЗПП) във вр. с чл. 23, ал.2, вр. с чл. 25, ал.1 и ал.3, т.2 и т.3 от ЗУБ, на лицето е представена правна помощ под формата на представителство от адвокат и адв. Г. е назначена за представител на непридружения непълнолетен М. А. М..

С писмо рег. № 16085/09.09.2024 г. на ДАБ-МС (л. 86), началник отдел “ПМЗ - кв. О. купел” е изискал от Държавна агенция "Национална сигурност" (ДАНС) писмено становище по постъпилата молба за международна закрила. С писмо рег. № М-16774 от 08.10.2024г. (л.74) директорът на специализирана дирекция “М” - ДАНС уведомява председателя на ДАБ-МС, че към момента ДАНС не възразява да бъде предоставена закрила на лицето в случай, че отговаря на условията по ЗУБ.

С писмо рег. № 16085/09.09.2024г. (л. 84) началник отдел “ПМЗ - кв. О. купел” е уведомил директора на Дирекция “Социално подпомагане“ (ДСП) – К. село, на основание чл. 15, ал.4 от Закона за закрила на детето (ЗЗДет), за интервюто с непридружения непълнолетен кандидат за закрила.

На 13.11.2024г. с вх. № 16085 е постъпил социален доклад с изх. № СГ/Д-С-КС/1001-001/12.11.2024г. от директора на ДСП – К. село (л.63), в който е посочено, че на база на събраната информация отдел “Закрила на детето” при ДСП К. село счита, че основаните права на непридружения чужденец не са нарушени; към момента не съществуват преки и непосредствени рискове за физическото, психическото, нравственото, интелектуалното и социалното развитие на детето.

С М. А. М. е проведено интервю на 30.10.2024г. в присъствието на назначения му представител, в което заявява, че е напуснал С. през януари 2024г. с група приятели – братовчеди, които били хванати и върнати в С.. Пет месеца бил в Турция, О., живеел при вуйчо си, който от четири години живеел със семейството си там и бил регистриран. М. А. М. работел в Турция, занимавал се с тапицерия, но заради дискриминацията в страната решил да дойде в България. Заявява, че не е бил регистриран в Турция, защото не давали документи, като дава противоречиви отговори дали е подал документи за регистрация в Турция. Твърди, че решил да напусне С., заради недобрата ситуация там и нуждата да помага на семейството си. Баща му бил в неизвестност от 13 години. Бил шофьор на такси в [населено място] и един ден не се прибрал. Живеел с майка си и по-малкия си брат в [населено място],

обл Д. А., където се преместили след изчезването на баща му. Селото било под контрола на кюрдите. Напуснал страната си на произход, за да може да издържа семейството си. В С. е учил до девети клас. Не е имал проблеми заради етническата си принадлежност или религията си, не е арестуван или осъждан, не е имал проблеми с официалните власти, армията или полицията в С.. Не е членувал в политическа партия или организация, във въоръжена групировка. Не е бил заплашван. Заявява, че е бил свидетел на военни действия, когато живеел в [населено място]. В [населено място] също видял убийства и сражения. Не е получавал повиквателни или призовки за мобилизация, но напуснал преди да дойде редът му. Като причина да напусне държавата си на произход посочва проблемите в С. и желанието да спаси семейството си от тях.

Със становище рег. № 16085 от 14.11.2024 г. е предложено на председателя на ДАБ – МС да откаже предоставянето на статут на бежанец и хуманитарен статут на М. А. М.. С оспореното в настоящото производство Решение № 12083/ 20.11.2024г. председателят на ДАБ – МС, на основание чл. 75, ал.1, т.2 и 4, вр. с чл.8 и чл.9 от ЗУБ, отказва да предостави статут на бежанец и хуманитарен статут на М. А. М.. Приел е, че за кандидата не са налице предпоставки за предоставяне статут на бежанец по ЗУБ, тъй като в представената бежанска история не са налице предпоставките за предоставяне на статут на бежанец по чл.8, ал.1 от ЗУБ и че сирийският гражданин реално не е посочил никакви основателни опасения от преследване, визиран в чл.8, ал.1, т.1 от ЗУБ. Заключение е, че твърденията на молителя не съдържат информация за осъществено спрямо него преследване и по смисъла на чл.8, ал.2-5 ЗУБ, както и риск от бъдещо такова. Приел е и че не се установяват положителни предпоставки и липсват данни за отрицателни предпоставки по чл.8, ал.7 и чл.8 от ЗУБ и е отхвърлил искането за предоставяне на статут на бежанец като неоснователно. Заключение е, че кандидатът е взел решение да напусне страната си на произход по изцяло лични причини, поради желанието му да достигне до определена европейска страна. Въз основа на събраните доказателства в хода на проведеното административно производство и въз основа на изложената от кандидата бежанска история, административният орган е заключил, че не може да се приеме, че сирийският гражданин е напуснал страната си на произход поради реална опасност от тежки посегателства като смъртно наказание или екзекуция, не са налице и данни, че е заплашен от изтезание или унижително отнасяне или наказание, поради което не са налице предпоставките за предоставяне на хуманитарен статут по чл.9, ал.1, т.1 и т.2 от ЗУБ. По отношение на основанието по чл.9, ал.1, т.3 от ЗУБ в решението, след като се е позовал на информацията за обстановката в С., изложена в справка с вх. № ЦУ-1851/27.08.2024г., справка с вх. № МД-02-41/05.11.2024г. и справка вх. № 1841/23.08.2024г., изготвени от дирекция “Международна дейност” при ДАБ-МС и е съобразил Решение на СЕС от 17 февруари 2009г. по дело С-465/2007г., както и тълкуването на понятието “посегателство” в чл.15, б. “в” от Директива 2004/83/ЕО относно минималните стандарти за условията за предоставяне на статут на бежанец или статут на субсидиарна закрила, административният орган е приел, че не може да се направи обоснован извод, че в момента е наличен вътрешен или международен въоръжен конфликт на цялата територия на С. и не във всички части на страната е налице безогледно насилие. Председателят на ДАБ-МС е направил преценка, че в конкретния случай няма добре обосновани опасения от преследване и индивидуализиране на заплахата за живота на кандидата, за да са налице

предпоставките за предоставяне на хуманитарен статут, безогледното насилие в С., според решението, не е изключително, поради което е приел и искането за предоставяне на хуманитарен статут за неоснователно.

В решението е прието също, че в представения социален доклад от ДСП не се откриват данни, които да сочат, че връщането в родината на детето противоречи на висшия интерес на детето, преценен в съответствие с чл.6а ЗУБ и с оглед критериите в §1, т.5 от ДР на ЗЗДет. и разпоредбите на глава V, параграфи 52-79 от Общ коментар № 14 (2013) на Комитета по правата на детето върху Конвенцията на ООН за правата на детето относно най-добрия интерес на детето, публикуван през месец ноември 2014г. от Детския фонд на ООН (У.). Заключил е, че висшият интерес на детето е то да продължи да живее в страната му на произход с майка му или родственици, интересът му би следвало да е завръщане или събиране с близките му на сирийска територия.

Тъй като сирийският гражданин е преминал първо през Турция, където няколко месеца е работил и живял при негови близки, без да са настъпили за него негативни последици, в решението административният орган е приел, че Република Турция се явява за М. А. М. “трета сигурна държава” по смисъла на § 1, т.9 от ДР на ЗУБ.

Като част от административната преписка са представени справки, изготвени от дирекция “Международна дейност” на ДАБ- МС относно актуалната политическа и икономическа обстановка в Сирийската арабска република с вх. № 1841/23.08.2024г. и с вх. № 1566/02.07.2024г. относно област Х. и Сирийски кюрдистан; с вх. № ЦУ-1852/27.08.2024г. относно сигурността в районите на Д., Х. и Х. и др.; с вх. № ЦУ -1554/01.07.2024г. относно общото положение в Република Турция, правата на бежанците там и положението на сирийските бежанци .

В хода на съдебното обжалване от ответника са представени допълнително справки, изготвени от дирекция “Международна дейност” на ДАБ- МС: с вх. № МД-02-12 от 10.01.2025г. относно С. и положението на лицата, които не се явят на военна служба и актуалната хуманитарна ситуация и справка вх. № МД-02-20/ 14.01.2025г. относно актуалната политическа и икономическа обстановка в С. към 14.01.2025г. (след падане режима на президента Б. А.).

Пред съда процесуалният представител на жалбоподателя представя за сведения статии от различни медии относно положението в С., Позиция на ВКБООН относно връщането в Сирийската арабска република и съдебна практика.

От Дирекция Социално подпомагане е изпратен социален доклад изх. № ПР/Д-С-КС/29-001/15.01.2024г, изготвен на основание чл. 15, ал.6 от ЗЗДет (л.119), според който в интерес на детето е да получи статут в България.

От така приетото за установено, настоящият съд прави следните правни изводи:

Решението е постановено от компетентен административен орган–председателя на ДАБ при МС, съгласно чл.48, ал.1, т.1 от ЗУБ.

Заповедта е издадена в писмена форма, при спазване на административнопроизводствените правила, при правилно прилагане на материалния закон и в съответствие с неговата цел.

От приетите и неоспорени по делото доказателства се установява, че жалбоподателят е информиран писмено на разбираем за него език за реда, който ще се следва в производството, за правата и задълженията му, както и за организациите, които предоставят правна и социална помощ на чужденци (чл. 58, ал. 8 ЗУБ). Преди провеждането на интервюто е дал съгласието си, заявил е, че няма пречки за

провеждането му, по време на интервюто му е била дадена възможност да изложи бежанската си история и да ангажира доказателства в подкрепа на твърденията си на заявления от него език, като за целта е бил осигурен превод. По време на интервюто е присъствал назначеният му представител съгласно изискването на чл.25, ал.7 от ЗУБ. След провеждане на интервюто текстът на протокола му е преведен на разбираем от него арабски език, удостоверил е с подписа си, че няма възражения по него. В съответствие с изискването на чл. 73 ЗУБ, молбата е била разгледана индивидуално, като на кандидата е била дадена възможност да изложи всички свои доводи свободно и добросъвестно и не е бил ограничен да посочи и евентуално да представи доказателства в подкрепа на твърденията си.

Спазено е и изискването на чл. 25, ал.1 ЗУБ непридруженият непълнолетен чужденец, търсещ международна закрила, да се представлява в производството по този закон от адвокат, вписан в регистъра за правна помощ на Националното бюро за правна помощ, определен от председателя на бюрото или от оправомощено от него длъжностно лице.

В изпълнение на чл. 15, ал.6 от ЗЗДет административният орган е уведомил дирекция "Социално подпомагане" по настоящия адрес на детето, която е предоставила социален доклад, обсъден в мотивите на решението. доклад.

Обжалваното решение е издадено и в съответствие с материалния закон. Съгласно чл. 8, ал. 1 от ЗУБ статут на бежанец в Република България се предоставя на чужденец, който основателно се страхува от преследване поради своята раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група или поради политическо мнение и/или убеждение, намира се извън държавата си по произход и поради тези причини не може или не желае да се ползва от закрилата на тази държава или да се завърне в нея. Правилен е изводът на административния орган, че изложените от лицето причини не представляват материалноправно основание по смисъла на чл. 8, ал. 1 ЗУБ за предоставяне на статут на бежанец. Законосъобразен и обоснован е изводът на административния орган, че заявените от жалбоподателя обстоятелства не могат да бъдат свързани с нито една от причините за преследване посочени в закона.

В настоящия случай правилно ответникът, изхождайки от фактите от изнесената пред него бежанска история, възприема извод за липса на такова преследване, което да се обосновава по някоя от причините, посочени в чл. 8, ал. 1 от ЗУБ. В бежанската история няма нито един обоснован фактически довод за проявен спрямо оспорвания акт на преследване от страна на официалните власти в С., която се явява страната по произход за търсещия закрила. Няма нито един наведен довод от жалбоподателя, че същият е обект на преследване в С. и от някоя друга организация. В действителност в бежанската история няма доводи за такова релевантно преследване, нито се обосновава наличие на реална опасност от бъдещо такова в страната му на произход по някоя от причините, които се сочат в чл. 8, ал. 1 от ЗУБ.

В проведените интервюта той изрично заявява, че не е бил обект на преследване от държавата, партии или организации или недържавни субекти, не е нямал проблеми, свързани с религията, която изповядва или с етническата му принадлежност. От бежанската му история става ясно, че е напуснал С., за да помогне на семейството си - майка му и по-малкия му брат, за които трябвало да се грижи, след като баща му изчезнал безследно преди 13 години. От събраните доказателства не се доказва наличие на преследване или основателен страх от преследване поради неговата раса,

религия, националност, принадлежност към определена социална група или поради политическото му мнение и/или убеждение, поради което липсват законови основания на същия да бъде предоставен статут на бежанец. Доводи в тази насока не се излагат от жалбоподателя нито в жалбата, нито пред съда в проведените открити съдебни заседания.

По изложените съображения решението в частта, в която председателят на ДАБ-МС е отказал на основание чл.75, ал.1, т.2 от ЗУБ да предостави на М. А. М. статут на бежанец е законосъобразно и обжалването в тази част следва да бъде отхвърлено.

Съдът намира за правилна и преценката на административния орган относно основателността на молбата за предоставяне на хуманитарен статут на основание чл. 9, ал.1, т.1 и т.2 от ЗУБ. Съгласно чл. 9, ал. 1 от ЗУБ, хуманитарен статут се предоставя на чужденец, който не отговаря на изискванията за предоставяне на статут на бежанец и който не може или не желае да получи закрила от държавата си по произход, тъй като може да бъде изложен на реална опасност от тежки посегателства, като: 1. смъртно наказание или екзекуция; 2. изтезание, нечовешко или унижително отнасяне, или наказание; 3. тежки заплахи срещу живота или личността на цивилно лице поради безогледно насилие в случай на въоръжен международен или вътрешен конфликт.

В разглеждания случай жалбоподателят е напуснал доброволно, а не поради опасност да бъде осъден на смъртно наказание или екзекуция или пък да бъде подложен на изтезание или нечовешко или унижително отнасяне или наказание.

Третото обстоятелство, което обосновава извод за предоставяне на хуманитарен статут е това по чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ - наличие на тежки заплахи срещу живота и личността на чужденеца като цивилно лице поради безогледно насилие в случай на вътрешен или международен въоръжен конфликт. При преценката за наличието на тези основания, следва да се съобрази задължителното тълкуване на чл. 15, буква "в" от Директива 2004/83/ЕО, дадено в Решение от 17 февруари 2009 г. по дело № C-465/07 /Meki Elgafaji and Noor Elgafaji vs Straatssecretaris van Justitie /на разширен състав на Съда на Европейските Общности, по отправено от холандска страна преюдициално запитване за приложението на чл. 15 б. "в" от Директива 2004/83/ЕО на Съвета (приложимо и по отношение на действащата вече Директива 95/2011). В него е посочено, че съществуването на тежки и лични заплахи срещу живота или личността на молителя за субсидиарна закрила не е подчинено на условието последният да представи доказателство, че той представлява специфична цел поради присъщи на неговото лично положение елементи. Конкретизирано е, че съществуването на такива заплахи може по изключение да се счита за установено, когато степента на характеризиращото протичащия въоръжен конфликт безогледно насилие, преценявана от компетентните национални власти, сезирани с молба за субсидиарна закрила, или от юрисдикциите на държава-членка, пред които се обжалва решение за отхвърляне на такава молба, достига толкова високо ниво, че съществуват сериозни и потвърдени основания да се смята, че цивилно лице, върнато в съответната страна или евентуално в съответния регион, поради самия факт на присъствието си на тяхната територия се излага на реална опасност да претърпи посочените заплахи. Също така, имайки предвид мотивите на

решението по дело № С-465/07, въпреки че не е необходимо кандидатът да е персонално застрашен, за да се ползва от защита по чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ, то в колкото по-голяма степен кандидатът е в състояние да докаже, че е конкретно засегнат, поради фактори, свързани със специфичните му лични обстоятелства, толкова по-ниска степен на насилие е необходимо да бъде установена, за да му бъде предоставена субсидиарна закрила и съответно - колкото по-малко той е в състояние да покаже, че лично би бил обект на насилие, толкова по-голяма степен на насилие следва да бъде установена.

Сигурността на държавата по произход търпи непрекъснато развитие и промяна, като всеки решаващ орган или съд следва да отчита ситуацията такава, каквато е към момента на решаване на спора пред него. В този смисъл и доказателствата за действителното положение, от които да се направи извод за сигурността за живота на търсеция убежище, следва да са актуални. В конкретния случай, за да отхвърли молбата за закрила, решаващият орган се позовава, както на твърденията в интервюто, така и на фактите, които се съдържат в справките за Сирийската арабска република на директора на Дирекция "Международна дейност" на ДАБ – МС. На основание чл. 21, т. 8 от Устройствения правилник на ДАБ при МС, дирекцията събира, поддържа и актуализира база данни за държави по произход и за трети сигурни държави, включваща обща географска, политическа, икономическа и културна информация, информация за правната уредба и за спазването на правата на човека.

В случая обаче след постановяване на обжалваното решение на 20.11.2024г. в страната на произход на жалбоподателя Сирийската арабска република е настъпила съществена промяна в обществено-политическата обстановка. В съдебно заседание е представена актуална справка за ситуацията в С. с вх. № МД-02-124/12.12.2024г., от която също се установява, че на 27 ноември 2024г различни бунтовнически групи от С. С. под ръководството на ислямската група "Х. Т. ал. Ш." (Hayat Tahrir al-Sham, HTS), заедно с подкрепяни от Турция милиции, започват настъпление към региони под правителствен контрол и успяват да превземат големи територии. На 8 декември 2024г. водените от HTS бунтовници обявяват, че са влезли в [населено място] и същият ден президентът Б. А. напуска страната. Предвид обществено-политическата ситуация в С. през последните месеци, както и спецификата на държавата, преценката на актуалната по време обстановка е от съществено значение за обосноваването на административния акт във връзка с извода за наличието на вътрешен въоръжен конфликт и преценка на степента на насилие. Според представената пред съда актуална справка преобладаващата несигурност, включително въоръжени сблъсъци, повишена престъпна дейност и остатъчни боеприпаси, продължава да представлява предизвикателство за гражданите лица и пред което са изправени сирийците, живеещи извън страната.

На 08 януари 2025г. Специалният пратеник на ООН за С. заявява, че докато ситуацията със сигурността в някои райони се подобрява, безредиците продължават в крайбрежните райони, Х. и Х.. Въоръжени групировки, включително терористичната мрежа на "Ислямска държава" (ИД) и над 60 групи с противоречиви цели също представляват постоянна заплаха за териториалната цялост на С.. Специалният пратеник съобщава за конфликта

между Сирийската национална армия (SNA) и Сирийски демократични сили (SDF), както и за нарушенията на И.. Хуманитарната ситуация също остава сложна: почти 15 милиона сирийци се нуждаят от здравни грижи, 13 милиона са засегнати от остра продоволствена несигурност, а над 620 000 са вътрешни разселени. Щетите, причинени на язовира Тишрин ограничават доставките на вода и електричество за повече от 400 000 души.

Ето защо съдът намира, че с оглед установената актуална обстановка в С., преценката на административния орган е необоснована, тъй като не кореспондира с актуалните данни и случващото се. В обстановката в страната на произход на кандидата за хуманитарен статут е претърпяла съществена промяна.

Въпреки това обаче, както правилно е отбелязал ответникът в обжалваното решение, конкретната бежанска история на жалбоподателя, следва да се разгледа в светлината на чл. 75, ал.2 от ЗУБ, съгласно който при произнасяне по молбата за международна закрила се преценяват всички относими факти, декларации или документи, свързани с възможността да се ползва от закрилата на друга държава, чието гражданство би могъл да придобие.

В случая следва да се има предвид, че жалбоподателят е живял необезпокоявано в Турция при свои роднини – семейството на вуйчо му, където не е имал проблеми и е работел. Никой не го е гонел или преследвал. за него съществува възможност да се регистрира пред турските служби и да легализира престоя си там.

От представените справки за защитата правата на бежанците в Турция и положението на сирийските бежанци конкретно се установява, че за лицата от С. турската държава прилага режим на временна закрила, който предоставя на ползващите се от него право на законен престой, както и известно ниво на достъп до основани права и услуги. Посочено е, че всички сирийски бежанци, които търсят закрила, ще бъдат обхванати от режима на временна закрила, включително тези, които не могат да представят никакви документи за самоличност от С.. На ползващите се от временна закрила трябва да бъде осигурена закрила и помощ в Турция, което включва: 1/ правото на оставане и престой в Турция до намиране на по-трайно решение на ситуацията, в която се е оказало съответното лице; 2/ защита срещу принудително връщане в С.; 3/достъп и осигуряване на на най-основните права и потребности на съответните лица – достъп до здравеопазване, образование, социално подпомагане, психологическа подкрепа, достъп до пазара на труда. Според цитираната в решението справка, всички сирийски бежанци са защитени срещу връщане, което означава, че никой сириец няма да бъде върнат в С. против волята му. В турския Закон за чужденците и международната закрила има специално средство за правна защита конкретно срещу решения за депортация.

Като е съобразил информацията, налична в приложените по делото справки, изготвени от дирекция „Международна дейност“ при ДАБ – МС, председателят на ДАБ е стигнал до правилния извод, че Турция представлява „трета сигурна държава“. Съгласно легалната дефиниция, дадена в §1, т.9 от ДР на ЗУБ, „трета сигурна държава“ е държава, различна от държавата по произход, в която чужденецът, подал молба за международна закрила, е пребивавал и

няма основания да се опасява за живота или свободата си поради раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група или политическо мнение; е защитен от връщане до територията на държава, в която съществуват условия за преследване и застрашаване на правата му; не е изложен на опасност от преследване или тежко посегателство, като изтезание, нечовешко или унижително отнасяне, или наказание; съществува възможност да поиска статут на бежанец и при предоставянето му да се ползва от международна закрила като бежанец и са налице достатъчно основания да се смята, че ще бъде допуснат до територията на тази държава. Жалбоподателят е пребивавал на територията на Турция пет месеца, не е бил преследван, там живее необезпокоявано семейството на неговия вуйчо, при когото той е живял през това време. От представените справки за Турция се установява, че Законът за чужденците и международната закрила и Регламентът за временна закрила предоставят силна правна рамка за легален престой и достъп до права и услуги за лица, нуждаещи се от международна закрила, включително достъп до образование, здравни грижи и социални услуги, след регистрация пред съответните органи. Властите в страната работят в сътрудничество с ВКБООН.

Турция се явява трета сигурна страна за жалбоподателя и с оглед разясненията дадени от ВКБООН Правни съображения относно връщането на лица, търсещи международна закрила, от Гърция в Турция във връзка с понятията сигурна трета страна и първа страна на убежище съгласно Сътрудничеството между ЕС и Турция в контекста на мерките за миграционната криза. В случая понятието е приложено след направена индивидуална преценка на случая на М. А. М., чийто вуйчо живее там със семейството си и е напуснал по икономически причини, в търсене на по-добър живот в Европа, за да помогне на семейството си – майка му и брат му. Налице е изискващата се връзка между кандидата и третата страна – Турция, въз основа на която връщането в тази страна ще бъде основателно. В случая е налице „смислена“ връзка между жалбоподателя и Турция, тъй като близки негови родственици живеят там. Решението на председателя на ДАБ е взето след проведено лично интервю и задълбочено изследване на личното положение на кандидата в тази трета страна.

В публикувания от Европейската комисия Седми годишен доклад относно Механизма за бежанците в Турция от 22.09.2023г. Турция продължава да полага значителни усилия за приютяването и посрещането на нуждите на повече от четири милиона бежанци и мигранти и потвърди своя ангажимент за изпълнението на изявлението на ЕС и Турция от март 2016 г. Механизмът се прилага под формата на хуманитарна помощ и помощ за развитие. В рамките на първия транш за съответните направления са разпределени приблизително 1,4 млрд. евро и 1,6 млрд. евро. Предвид продължителния характер на кризата в С. интервенциите по втория транш все повече се съсредоточават върху дейностите за социално-икономическа подкрепа и създаването на възможности за препитание. В рамките на втория транш за хуманитарна помощ са разпределени 1,04 млрд. евро, а за помощ за развитие — 1,9 млрд. евро. В публикувания Специален доклад на Европейската сметна палата (ЕСП) относно Механизма за бежанците в Турция е посочено, че като

цяло ЕСП е установила, че в контекст, изпълнен с предизвикателства, Механизмът за бежанците в Турция предоставя подходяща подкрепа на бежанците и приемащите общности, както и че Комисията е изпълнила отправените от ЕСП препоръки през 2018 г.

В тази връзка доводът, че по делото не е било доказано, че държавата Турция представлява „трета сигурна държава“ по смисъла на ЗУБ не се споделя от настоящия състав. Административният орган няма задължение да събере всички възможни доказателства по преписката, а да събере достатъчно такива, които да мотивират издаденото волеизявление. От страна на оспорващия не са били представени никакви насрещни доказателства в защита на неговата теза. В този смисъл е и решение № 3508 от 08.04.2021г. по адм.д. № 1331/2021г. на ВАС, решение № 11081 от 14.11.2023г. по адм.д. № 4727/2023г. на ВАС., решение № 887 от 19.02.2024 г. на ВАС по адм. д. № 7755/2023 г. на ВАС, решение № 1420 от 7.02.2024 г. на ВАС по адм. д. № 7359/2023 г. и мн. др.

Председателят на ДАБ – МС в обжалваното решение е съобразил и най-добрият интерес на детето, съгласно изискването на чл. 10 от Директива 2008/115, според който преди да се вземе решение за връщане се отчитат най-висшите интереси на детето. Съгласно § 1, т. 5 от Допълнителните разпоредби на ЗЗДет., най-добрият интерес на детето е преценка на желанията и чувствата на детето; физическите, психическите и емоционалните потребности на детето; възрастта, пола, миналото и други характеристики на детето; опасността или вредата, която е причинена на детето или има вероятност да му бъде причинена; способността на родителите да се грижат за детето; последиците, които ще настъпят за детето при промяна на обстоятелствата; други обстоятелства, имащи отношение към детето. Съобразил е и изискванията на Директива 2013/32/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 23.06.2013 г. за определяне на стандарти относно приемането на кандидати за международна закрила, Хартата на основните права на Европейския съюз, Конвенция на ООН за правата на детето от 1989 г. и Европейската конвенция за защита на правата на човека и основните свободи. Пребиваването на детето в семейна среда, с близки родственици, с достъп до културата и езика на страната и семейството, от които произхожда, близо до биологичното си семейство и в страна, в която правата му са гарантирани и не е налице опасност от посегателства.

Административният орган е изпълнил задължението си за задълбочено и всестранно установяване на релевантните факти, а именно извършил е проверка доколко е налице опасност от преследване или реална опасност от тежко посегателство, обсъдил е актуалната обстановка в страната по произход (, която към настоящия момент е претърпяла съществена промяна) и в Турция, като данните от справките на ДАБ съвпадат с отразеното в решението. Изводите на председателя на ДАБ-МС, че Турция е трета сигурна държава, поради което по отношение на жалбоподателя не са налице причини от хуманитарен характер или други основания, предвидени в действащото законодателство, които могат да обосноват предоставянето на хуманитарен статут по реда на чл. 9 от ЗУБ, са правилни и законосъобразни.

С оглед изложеното и като е приел, че не са налице основания по чл. 8 и чл. 9

ЗУБ за предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут на оспорващия, административният орган е постановил правилно и законосъобразно решение. Последното мотивира извод за неоснователност на жалбата, която следва да бъде отхвърлена.

Водим от горното, на основание чл. 172, ал. 2 от АПК, Административен съд София-град, I отделение, 65-и състав,

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на М. А. М., гражданин на С., с ЛНЧ [ЕГН], против Решение № 12083/20.11.2024г., издадено от председателя на Държавната агенция за бежанците при Министерския съвет.

Решението подлежи на касационно обжалване пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

СЪДИЯ: